

Oppgave ammeku Husdyrtreff 2022/2023

Oppgave 1 – rapport

Produsenten driver med cirka 35 ammekyr og full framføring. Dyra er fra 87% til 100% renrasa Hereford. Bonden har 200 da med dyrket mark selv. Han har 100 da med beite rundt gården. På sommeren går alle dyra på utmarksbeite, unntatt ungdyra som skal sendes til slakt i juni-juli.

Gå gjennom årsrapporten for denne produsenten siste året og skriv en rapport.

Gjør en generell tolkning av årsrapporten.

Rapporten skal inneholde:

- En generell beskrivelse av produksjonsomfang i drifta samt en oppdeling i hva produsenten gjør det bra og hva hen gjør det dårlig på.
- Nevn en ting produsenten er god på. Hvilke faktorer i drifta er viktig for å ha gode resultater på dette?
- Nevn en ting produsenten ikke er så god på. Hvilke grep i drifta må produsenten ta for å bli bedre på dette?
- Se på rapporten for slakteresultater i besetningen. Gjør en tolkning av resultatene i forhold til slaktevekt, slakteklasse og fettklasse i alle dyregrupper.
- Prøv å finne ut hva som bestemmer om et hunddyr blir slakteklassifisert som kalv, kvige, ung ku eller ku.
- Prøv også å finne ut hva som bestemmer om et hanndyr blir slakteklassifisert som kalv, ung okse eller okse.
- Fettklasse påvirker utbetalingen på slakt i alle grupper vesentlig. Finn ut hvilke fettklasser som ikke gir fett-trekk. Prøv også å finne ut hvilke pristillegg på slaktet man kan miste i tillegg til å bli trukket direkte for fetttrekket per kilo slakt.

Oppgave 2 – Insemineringsplan på kviger

I individlista i denne oppgaven er det 10 kviger av ulike raser og tre krysningskviger, du skal velge hvilke okse du vil inseminere de ulike dyra med. Bruk årets oksekatalog for kjøttfe.

Du skal sørge for å bruke okser som gjør at det er størst sannsynlighet for at alle dyr kalver greit. Men du skal samtidig prøve å velge okse som eventuelt forsterker dyras svake sider ved å se på kvigenes avlsverdier. 2 av kvigene har under 75% innslag av en rase, og får derfor ikke avlsverdier. Slike kviger kan det uten kjennskap til rasenes

sterke og svake sider, være vanskelig å velge både rase og okse til. Prøv deg likevel på et forslag til okse for inseminasjon av disse to kvigene

Begrunn de valg du gjør for hvert enkelt individ.

Oppgave 3 – Klauver på storfe

I 2023 skal storfenæringa med Helsetjenesten for storfe i spissen, legge ekstra vekt på klauver og klauvhelse – Klauvas år. I den forbindelse er det relevant at dere oppdaterer dere på tema.

Det er i tillegg til arv, flere miljømessige faktorer som påvirker klauvenes tilstand. Nevn noen slike miljømessige faktorer som påvirker klauvene negativt, og beskriv hvilke rutiner man bør ha når man har slike miljømessige faktorer i fjøset.

I Norge sliter flere bønder med en klauvsjukdom som kalles Digital Dermatitt. Hvordan preges dyra av denne sykdommen, og hvordan kan den forebygges og behandles?

Når en klauv beskjæres, kan en se ulike symptomer som kan gå utover dyras ve og vel. Disse tilstandene har forskjellig alvorlighetsgrad for dyret, men alle hindrer dyra i normal bevegelse. Avtal gjerne med en klauvskjærer eller en bonde om å få bli med på klauvskjæring. Følgende tilstander kan oppstå hos klauvdyr.

- Dobbeltsåle
- Løsning i den hvite linje
- Korketrekkerklauv
- Hornforrhåtnelse
- Såleknusning
- Asymmetriske klauver
- Limax
- Overvokste klauver
- Sakseklauver

Beskriv alle disse tilstandene, forklar hvordan de påvirker dyret. Finn eller ta bilder av disse tilstandene på klauver hos storfe.

Oppgave 4 Klima og bærekraft

I norsk storfekjøttproduksjon er det flere mulige gjødsellagringsmetoder. Ta utgangspunkt i besetningen i oppgave 1 (antall dyr), dyra går på talle med skrapeareal inn mot fôrbrettet. Det som skrapes går ut i en gjødsekum, talla består av flis og halm.

Beskriv hvordan gjødsla kan lagres og benyttes på en mest mulig effektiv og bærekraftig måte. Hva slags utstyr bør benyttes og hvorfor, må gjødsla tilsettes noe – eventuelt hva og hvorfor, forhold til gjødselplan – hvor skal gjødsla benyttes og hvorfor prioriterer du å benytte den akkurat her kontra handelsgjødsel? Dette er en drøftingsoppgave, men det må likevel tas hensyn til økonomi, regelverk og sannsynlighet for å kunne gjennomføre denne strategien.